

Geliş Tarihi (Received): 26.01.2019
Kabul Tarihi (Accepted): 09.09.2019
SPORMETRE, 2019,17(3), 162-174
DOI: 10.33689/spormetre.518280

12-14 YAŞ BADMİNTON SPORCULARININ SPORA KATILIM MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ

Rıdvan ERGİN¹, Egemen ERMİŞ², Necati Alp ERİLLİ³, Seydi Ahmet AĞAOĞLU⁴

¹Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir

^{2,4}Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun

³Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas

Özet: Bu çalışma 12-14 yaş badminton sporcularının, farklı değişkenlere (yaş, cinsiyet, müsabaka illeri) göre spora katılım motivasyonlarını incelemek amacı ile yapılmıştır. Bu çalışmadaki örneklem grubu, 2018 yılı Anadolu Yıldızlar Ligi Çeyrek Final Müsabakaların yapıldığı Çorum, Malatya, Bursa ve Konya illerine gelen 365 (Kadın: 200, Erkek: 165) badminton sporcusundan oluşmaktadır. Araştırmada sporcuların katılım motivasyonları Gill ve ark., (1983) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Çelebi (1993) tarafından yapılmış olan (Akt: Bayar, 2010) “Katılım Motivasyonu Anketi” kullanılarak belirlenmiştir. Söz konusu ölçeğin bu çalışmada güvenilirlik katsayısı $\alpha = 0,84$ olarak hesaplanmıştır. Araştırmada verilerin analizi SPSS 25 istatistik paket bilgisayar programıyla yapılmış olup örneklem grubunu tanımlamak amacıyla tanımlayıcı istatistik değerleri dikkate alınmıştır. Spora katılım motivasyonları incelendiğinde “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Arkadaşlık, Eğlence ve Beceri Gelişimi” alt boyutlarında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken ($p<0,05$) “Takım Üyeliği, Yarışma ve Hareket” alt boyutlarında ise cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Yaş bakımından spora katılım motivasyonları incelendiğinde yine istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$). Badminton sporcularının spora katılım motivasyonlarını etkileyen faktörlerin cinsiyet değişkenine göre “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Arkadaşlık, Eğlence ve Beceri Gelişimi” alt boyutları istatistiki olarak anlamlı iken ($p<0,05$) yaş gruplarına göre tüm alt boyutlarda anlamsız bulunmuştur ($p>0,05$). Müsabakaların yapıldıkları iller bakımından “Arkadaşlık” alt boyutu istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Badminton, Cinsiyet, Spor, Katılım, Motivasyon.

ANALYSIS OF SPORT PARTICIPATION MOTIVATIONS OF BADMINTON PLAYERS BETWEEN 12 AND 14 YEARS OF AGE

Abstract: This study was conducted to analyze the sport participation motivation of badminton players between 12 and 14 years of age according to different variables (age, sex, competition province). The sample group in the study consists of 365 (female: 200, male: 165) badminton players who participated in competitions in Çorum, Malatya, Bursa and Konya where 2018 Anatolian Juniors League Quarter Finals took place. In the study, participation motivations of the players were found by using “Sport Participation Motivation Scale” which was developed by Gill et al. (1983) and adapted into Turkish language by Çelebi (1993) (cited from Bayar, 2010). Reliability coefficient of this scale in the present study was found as $\alpha = 0,842$. The data in the study were analyzed by using SPSS 25 statistical program and descriptive statistics values were taken into consideration to describe the sample group. When levels of sport participation motivation were analyzed in terms of gender, while significant difference was found in “Achievement/Status, Physical Fitness, Friendship, Entertainment and Skills Development” sub-dimensions in terms of gender ($p<0.05$), no significant difference was found in “Team membership, Competition and Movement” sub-dimensions in terms of gender ($p>0.05$). No statistically significant difference was found when sport participation motivations were analyzed in terms of age ($p>0.05$). While the factors that influenced sport participation motivation of badminton players were found to be statistically significant in the sub-dimensions of “Achievement Status, Physical Fitness, Friendship, Entertainment and Skills Development” in terms of the variable of gender ($p<0.05$), they were found to be insignificant in all age groups in terms of age groups ($p>0.05$). The sub-dimension of “Friendship” was found to be statistically significant in terms of the cities competitions were held ($p<0.05$).

Key Words: Badminton, Gender, Sports, Participation, Motivation.

**Bu çalışma Antalya’da 16. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.
(This study was presented as oral presentation at the 16th International Congress of Sport Sciences,
Antalya-Turkey)

GİRİŞ

Spor evrensel kültürün önemli bir parçasıdır. Günümüzde farklı dilden, dinden veya renkten insanları bir araya getiren bir vasıta belki de Dünya barışına katkı sağlayan en önemli etkinliktir. Spor, gençlerde grup beraberliğini ve psikolojik, sosyolojik, pedagojik değerleri geliştirdiğinden en sevilen eğlencelerden biri haline gelmiştir (Atar, 2018). Özellikle çocukların ve gençlerin çok yönlü gelişmelerinde sportif etkinliklerin önemli katkılar sağladığı kabul görmüş bilimsel bir gerçektir (Livonen ve ark., 2014). Bu nedenle, çocukluk döneminde spora ve fiziksel aktiviteye katılım bireyin ilerideki yaşamı için son derece önemlidir. Özellikle çocukluk çağında düzenli olarak yapılan sportif etkinlikler, sağlıklı bir fiziksel yapının gelişiminin yanında, iyi bir kişilik ve ruh sağlığı için önemli rol oynar (Kürkçü ve ark., 2010).

Günümüzde çocuklar ve gençlerin yapabileceği birçok spor branşı bulunmaktadır. Rakibe temas sahası barındırmayan, bireysel spor dallarından biri olan (Ağaoğlu ve Ergin, 2017) badminton, yarışma ya da rekreasyon amacıyla tüm yaş gruplarınca kolaylıkla oynanabilen, dünyadaki en popüler raket sporlarından biridir (Yousif ve Yeh, 2011; Sucharitha ve ark., 2014; Yüksel, 2017). Badminton, salon sporu olmasının yanı sıra açık havada da oynanabilmektedir. Bu özelliğinden dolayı, toplum sağlığı ve hareket ihtiyacına yönelik önemli bir nitelik taşımaktadır (Yumuk, 2004).

Sporcu başarısında fiziksel yeterliliğin yanı sıra psikolojik yeterliliğin de önemli rolü vardır (Yalçın ve ark., 2017). Psikolojide, kişinin istek ve ihtiyaçları motivasyonun temel unsurları olarak ele alınır, en önemli psikolojik etken ise kişisel motivasyondur (Özgün ve ark., 2017; Yalçın ve ark., 2017). Motivasyon kelimesi Latince “morus ve movere”, kelimesinden türetilmiştir ve hareket, hareket etmek, harekete geçmek, özendirme ve teşvik etmek anlamlarını içermektedir (Richard, 1975; Taşdemir, 2013). Türkçede karşılığı “güdüleme, isteklendirme, harekete geçirici, teşvik edici” terimleri şeklinde kullanılmaktadır (Düren, 2000). Motivasyon, en basit şekliyle, bir kişinin çabalarının yönü ve yoğunluğu olarak tanımlanabilmektedir (Weinberg ve Gould, 2015). Bu haliyle motivasyon, bir hareket ya da eylemin ortaya çıkmasının ardındaki bir güç olarak düşünülebilir. Solomon (2003)’a göre ise motivasyon, bireylerin başarı veya başarısızlıklarında almış oldukları kararların temelini oluşturan bilişsel bir yapıdır (Aycan ve Yıldız 2016). Motivasyonun temelindeki güdü; harekete geçirici, hareketi sürdürücü, olumlu yöne yönlendirici olmak üzere üç ana özelliğe sahiptir (Eren, 2004). Genel olarak motivasyonu etkileyen sebepler; dışsal sebepler (sosyal kabul, ödüller, bedensel zorlama) ve içsel (kendini tanıma, kendini tatmin etme, aktiviteden alınan zevk) sebepler olarak iki grupta kategorize edilebilir (Şirin ve ark., 2008).

Spora katılım terimi, bireyleri fiziksel olarak aktiviteye çekmek anlamında geleneksel olarak spor psikolojisinde kullanılmaktadır (Markland ve Ingledew, 2007; Acar, 2012).

Spora katılım motivasyonu kavramı ise temel olarak spora ve fiziksel etkinliğe katılan bireyleri etkinliklere katılmaya yönlendiren nedenleri tanımlamak ve bu nedenleri kategorize etmek amacı ile gençlik sporunda araştırılması gereken bir kavram olarak belirlenmiş ve bu konuda birçok çalışma yapılmıştır (Gill ve ark., 1983; Oyar ve ark., 2001; Acar, 2012).

Genetik yapı (kas yapısı, vücut yapısı), fiziksel yapı ve psikolojik yapı gibi birçok faktörün spora katılım motivasyonu üzerinde etkileri olabilmektedir (Çetin, 2013; Aycan ve Yıldız 2016). Bunun yanı sıra, spora katılım motivasyonu ile ilgili yapılan çalışmalarda beceri gelişimi ve öğrenimi, eğlence, fiziksel zindelik, arkadaş edinme ve başarıma etmenlerinin spora katılımı etkileyen önemli sebepler olduğu ortaya konulmuştur (Kolt ve ark., 1999; White ve Duda, 1994; Aycan ve Yıldız 2016). Katılım motivasyonunda etkili olan diğer etmenler ise şöyle sıralanmaktadır: Aile, antrenör, yararlı kuruluşlardan etkilenme, yaş, cinsiyet ve değişik kültürlere özgü sosyo-kültürel etmenler (Şirin ve ark., 2008). Gill ve ark. (1983), genç bireylerin spora katılma nedenlerini belirlemek amacı ile “Spora Katılım Motivasyonu Ölçeği”ni (Participation Motivation Questionnaire) geliştirmişler ve bireylerin spora katılım nedenlerini beceri geliştirme, takım üyeliği/ruhu, eğlence, arkadaşlık, başarı/statü, fiziksel uygunluk ve diğer sebepler olmak üzere 8 alt boyutta değerlendirmişlerdir.

Son yıllarda yapılan çalışmalarda özellikle gençlerin fiziksel aktiviteye katılımını temellendiren bilgileri sağlayan dört kuram yeterlik motivasyon kuramı, öz belirleme kuramı, beklenen değer kuramı ve başarı hedefi kuramıdır. Bu kuramlarda bazı farklılıklar olmasına rağmen gençlerin sporu sürdürmesini sağlayan motivasyonların önemli belirleyicileri şu şekilde özetlenmiştir; yeterlik algıları, sosyal ilişkilerin rolü ve olumlu katkı (Weiss, 2013). Çocuklar ve gençler için sporun önemi göz önünde bulundurulduğunda, çocukların spora katılım motivasyonlarının belirlenmesinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Bu araştırma, badminton spor dalı ile uğraşan sporcuların spora katılım motivasyonlarını belirlemek için yapılmıştır.

MATERYAL VE METOT

Araştırma Grubu: Araştırmanın evrenini 2018 yılı Anadolu Yıldızları Ligi Çeyrek Final Müsabakalarının yapıldığı Çorum, Malatya, Bursa ve Konya illerinde müsabakaya katılan 365 (Kadın: 200, Erkek: 165) badminton sporcusu oluşturmaktadır.

Çalışmanın Modeli: 12-14 yaş kategorisindeki badminton sporcularının “Spora Katılım Motivasyonlarının” incelenmesi üzerine kurulmuştur. Bu çalışmada amaç; farklı yaş gruplarının badminton sporuna katılım motivasyonlarının araştırılması, yaş kategorilerine farklılık gösterip göstermediğinin araştırılması ve değerlendirilmesidir. Yarışmaya 480 badminton sporcusu (Anadoluyıldizlarligi, 2019) katılmış bu katılımcılardan 365 (Kadın: 200, Erkek: 165) sporcuya anket çalışması yapılmıştır. Ankete katılan sporcular Kolayda Örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Bu yöntemin seçilmesinin sebebi, yarışma alanındaki sporculardan ankete katılmak isteyen gönüllüler ile çalışılmak istenmesidir.

Verilerin Toplanması: Bu araştırmada, veriler Gill ve ark. (1983), tarafından genç bireylerin spora katılma nedenlerini belirlemek amacıyla geliştirilen ve Oyar ve ark. (2001) tarafından da 9-17 yaşları arasındaki Türk öğrencilerine göre uyarlaması yapılan “Katılım Motivasyonu Anketi (Participation Motivation Questionnaire)” yardımıyla toplanmıştır.

“Katılım Motivasyonu Anketi”, bireyin spora katılım nedenlerini içeren 30 madde ve 8 alt boyuttan (Beceri Gelişimi (1,10,23), Takım Üyeliği/Ruhu (8,18,22,27), Eğlence (5,7,19,29), Arkadaşlık (2,9,11), Başarı/Statü (12,14,21,25,28), Enerji Harcama (16,17,30), Fiziksel Uygunluk (4,6,13,15,24)) oluşmaktadır. Öğrencilerin spora katılım nedenleri “Çok Önemli (1)”, “Az Önemli (2)”, ve “Hiç Önemli Değil (3)” şeklinde ölçeklendirilmektedir (Gill ve ark., 1983). “Katılım Motivasyonu Anketinde” yer alan maddeler 1 (Çok Önemli) ile 3 (Hiç Önemli Değil) arasında değerlendirildiğinden, elde edilen düşük değerler o maddenin daha önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Anket, Çelebi (1993) tarafından Türkçe ’ye çevrilmiş ve bütün ölçekten elde edilen güvenilirlik katsayısı $\alpha = 0,91$ olarak bulunmuştur (Akt: Bayar, 2010).

Bu çalışmada Bayar (2010)’in Çelebi (1993) tarafından oluşturulan Oyar ve arkadaşları (2001) tarafından da kullanılan Türkçe formu kullanılmıştır. Ölçeği oluşturan alt boyutlara ait güvenilirlik analizi sonucunda elde edilen α değerleri sırasıyla: 0,61 (Başarı/Statü), 0,45 (Fiziksel Uygunluk), 0,37 (Takım Ruhu), 0,50 (Arkadaş), 0,55 (Eğlence), 0,45 (Yarışma), 0,28 (Beceri) ve 0,53 (Hareket)’tür.

Ölçeği oluşturan 30 soruya ait güvenilirlik analizi $\alpha = 0,84$ olarak hesaplanmıştır, bu değere göre de çalışmamıza ait sonuçların güvenilir olduğu söylenebilir. Yine de ölçeği oluşturan soruların güvenilirlik katsayısı 0,84 iken bazı alt ölçeklerin düşük çıkması ($\alpha < 0,5$), kafa karıştıran bir durum gibi görülebilir. Bu durum 1000 gözlemden düşük çalışmalarda görülebilmektedir. Alfa'nın diğer istatistikler ile korelasyon gösterdiği ve bu sonuçların ilginç olduğu kadar, ek bir bilgi vermeden hem çok düşük hem de çok yüksek alfa değerlerinin tek boyutlu veya çok boyutlu olmasına dikkat edebileceği konusunda kafa karıştıracı oldukları görülmüştür (Sijtsma, 2009).

Verilerin Analizi: Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 25 istatistik bilgisayar paket programı kullanılmıştır. Öncelikle çalışma grubu hakkında genel bir bilgi sahibi olmak için tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmıştır. Verilerin analizinde kullanılacak testleri belirlemek amacıyla değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogrov-Smirnov testi ile belirlenmiştir. Değişkenlerin normal dağılıma uyum sağlamadığı %5 yanılma düzeyinde belirlenmiştir. Normal dağılım göstermeyen verilerin analizinde parametrik yöntemlerin kullanılması hipotezlerin yanlış sonuçlar vermesine sebep olmaktadır. Parametrik yöntemler için gerekli koşulların sağlanmaması durumunda; parametrik yöntemler güvenilirliklerini yitireceğinden, bu yöntemlerin yerine parametrik olmayan yöntemler kullanılmalıdır (Erilli, 2015). Sporcuların spora katılım motivasyonlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet gruplarına göre değişip değişmediğini belirlemede parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U testi kullanılırken yaş ve müsabakaların yapıldığı il değişkenlerine göre fark kontrolünü belirlemek için de Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Tüm istatistiksel testlerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Tanımlayıcı İstatistikler

- Araştırmada ankete katılan 365 sporcunun 200'ü (%54,8) kadın ve 165 (%45,2) tanesi erkek sporcudur.
- Araştırmada ankete katılan 365 sporcunun 100 tanesi 12 (%27,4), 138 tanesi 13 (%37,8) ve 127'si de 14 (%34,8) yaşındadır.
- Anket yapılan 365 sporcu yaş ve cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, 12 yaşındaki 100 sporcunun 66'si kadın ve 34'ü erkek, 13 yaşındaki 138 sporcunun 74'ü kadın ve 64'ü erkek ve 14 yaşındaki 127 sporcunun 60'ı kadın ve 67'si erkektir.
- Farklı illerden gelen 365 sporcunun müsabakaların yapıldığı illere göre dağılımı oransal olarak Konya'da %25,2 (92 sporcu) Bursa'da %25,5 (93 sporcu), Malatya'da %24,1 (88 sporcu) ve Çorum'da %25,2 (92 sporcu) olarak saptanmıştır.
- Anket yapılan 365 sporcunun müsabaka ili ve cinsiyete göre dağılımında ise, Konya'daki 92 sporcunun 52'si kadın ve 40'ı erkek, Bursa'daki 93 sporcunun 49'u kadın ve 44'ü erkek, Malatya'daki 88 sporcunun 50'si kadın ve 38'ı erkek ve Çorum'daki 92 sporcunun 49'u kadın ve 43'ü erkektir.

Tablo 1. Badminton Sporcularının Cinsiyet ve Yaş Kategorilerine Göre Ortalama Değerleri

		Cinsiyet		Yaş		
		Kadın	Erkek	12	13	14
Başarı/Statü	Ort	6,67	6,11	6,17	6,26	6,32
	±	1,49	1,45	1,51	1,61	1,30
Fiziksel Uygunluk	Ort	6,58	6,13	6,40	6,48	6,25
	±	1,39	1,34	1,46	1,47	1,23
Takım Üyeliği	Ort	4,33	4,32	4,33	4,31	4,34
	±	0,67	0,75	0,70	0,69	0,73
Arkadaşlık	Ort	4,01	3,71	3,79	3,85	3,96
	±	1,20	1,07	1,17	1,05	1,24
Eğlence	Ort	5,70	5,30	5,65	5,50	5,43
	±	1,55	1,50	1,77	1,49	1,40
Yarışma	Ort	3,57	3,48	3,53	3,50	3,56
	±	0,88	0,85	0,82	0,88	0,89
Beceri Gelişimi	Ort	3,16	3,10	3,11	3,13	3,15
	±	0,43	0,44	0,40	0,42	0,47
Hareket	Ort	3,51	3,52	3,54	3,53	3,48
	±	0,82	1,01	1,07	0,94	0,75

Ort: Ortalama, ± Standart Sapma

Kadın ve erkek sporcularda “Başarı/Statü ve Fiziksel Uygunluk” alt boyutları ortalama değerleri sayısal olarak diğerlerine göre daha yüksektir. Bunun yanı sıra kadın

sporcuların erkek sporculara göre “Başarı/Statü ve Fiziksel Uygunluk” alt boyutları ortalama değerleri sayısal olarak daha yüksektir (Bkz. Tablo 1).

Tablo 2. Badminton Sporcularının Müsabakanın Yapıldığı İllere Göre Ortalama Değerleri

		Konya	Bursa	Malatya	Çorum
Başarı/Statü	Ort	6,38	6,26	6,01	6,35
	±	1,55	1,38	1,14	1,74
Fiziksel Uygunluk	Ort	6,19	6,49	6,32	6,5
	±	1,17	1,51	1,36	1,47
Takım Üyeliği	Ort	4,21	4,44	4,29	4,35
	±	0,51	0,81	0,69	0,76
Arkadaşlık	Ort	3,92	4,1	3,6	3,85
	±	1,04	1,33	0,87	1,26
Eğlence	Ort	5,28	5,69	5,36	5,72
	±	1,27	1,75	1,39	1,66
Yarışma	Ort	3,51	3,6	3,48	3,53
	±	0,96	0,84	0,77	0,88
Beceri Gelişimi	Ort	3,16	3,19	3,1	3,08
	±	0,42	0,55	0,37	0,35
Hareket	Ort	3,51	3,55	3,43	3,57
	±	0,73	0,84	0,85	1,19

Kadın ve erkek sporcularda “Başarı/Statü ve Fiziksel Uygunluk” alt boyutları ortalama değerleri sayısal olarak diğerlerine göre daha yüksektir. Bunun yanında “Başarı/Statü” alt boyutunda Konya, “Fiziksel Uygunluk” alt boyutunda Çorum ilinin diğer illere göre ortalama değerleri sayısal olarak daha yüksektir (Bkz. Tablo 2).

Tablo 3. Badminton Sporcularının Spora Katılım Motivasyonlarının Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

	Başarı Statü	Fiziksel Uygunluk	Takım Üyeliği	Arkadaşlık	Eğlence	Yarışma	Beceri Gelişimi	Hareket
Mann-Whitney U	14205,000	12938,000	15971,500	13926,500	13712,500	15238,000	15404,500	15727,500
Z	-2,396	-3,676	-,733	-2,788	-2,866	-1,491	-2,016	-,924
Asymp. Sig. (2-tailed)	,017*	,000*	,464	,005*	,004*	,136	,044*	,355

Spora katılım motivasyonları incelendiğinde “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Arkadaşlık, Eğlence ve Beceri Gelişimi” alt boyutlarında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0,05$), “Takım Üyeliği, Yarışma ve Hareket” alt boyutlarında ise cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$) (Bkz. Tablo 3).

Tablo 4. Badminton Sporcularının Spora Katılım Motivasyonlarının Yaş Kategorilerine Göre Karşılaştırılması

	Başarı Statü	Fiziksel Uygunluk	Takım Üyeliği	Arkadaşlık	Eğlence	Yarışma	Beceri Gelişimi	Hareket
Kruskal-Wallis	3,095	1,057	,130	1,861	,175	,570	1,927	,233
df	2	2	2	2	2	2	2	2
Asymp. Sig.	,213	,589	,937	,394	,916	,752	,382	,890

Yaş bakımından spora katılım motivasyonları incelendiğinde tüm kategorilerde yaş gruplarına göre istatistiksel olarak bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$) (Bkz. Tablo 4).

Tablo 5. Badminton Sporcularının Spora Katılım Motivasyonlarının Müsabakanın Yapıldığı İllere Göre Karşılaştırılması

	Başarı Statü	Fiziksel Uygunluk	Takım Üyeliği	Arkadaşlık	Eğlence	Yarışma	Beceri Gelişimi	Hareket
Kruskal-Wallis	2,418	2,046	3,516	8,431	3,655	1,983	4,977	2,862
df	3	3	3	3	3	3	3	3
Asymp. Sig.	,490	,563	,319	,038*	,301	,576	,174	,413

Müسابakanın yapıldığı illere göre spora katılım motivasyonları incelendiğinde sadece “Arkadaşlık” alt boyutunda anlamlı ve önemli bir fark saptanmıştır ($p<0,05$). “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Eğlence, Takım Üyeliği, Beceri Gelişimi, Yarışma ve Hareket” alt boyutlarında ise yaş gruplarına göre önemli bir fark belirlenmemiştir ($p>0,05$) (Bkz. Tablo 5).

TARTIŞMA

Badminton sporcularının farklı değişkenlere (yaş, cinsiyet, müsabaka ili) göre spora katılım motivasyonlarını incelemek amacıyla yapılan bu çalışmanın diğer araştırmacıların yapmış oldukları çalışmalarla benzer veya farklı sonuçlar taşıdığı görülmüştür. Örneğin, Acar (2012), (Kadın: 264, Erkek: 249), Başar (2014), (Kadın: 46, Erkek: 36) Uzunöz (2015), (Kadın: 205, Erkek: 195) ve Öztürk (2016), (Kadın: 204, Erkek: 171), farklı spor dallarında yaptıkları çalışmalarında bizim çalışmamızda (Kadın: 200, Erkek:165) da olduğu gibi kadın sporcuların erkek sporculardan daha fazla olduğunu belirtmişlerdir. Oysaki Koca (2006), erkeklerin erkekliklerini geliştirebilmeleri için spora katılımlarının aileler tarafından teşvik edilirken kadınların ise bedenlerini korumaları ve kadınsı özelliklerini kaybetmemeleri için özellikle kuvvet gerektiren ağır yarışma sporlarından uzak tutulduğunu belirtmektedir. Badminton kuvvet gerektiren ağır yarışma türlerinden değildir. Bu nedenle çalışmamızda sporcuların çoğunluğunun kadın bireylerden oluşması bu spor dalının doğasından gelebilir. Bu açıdan bakıldığında da aslında bulgularımızın Koca (2006)’yı destekler nitelikte olduğu görülecektir. Buna ilaveten Öztürk ve Koca (2017), eğitim ve spor politikaları temelinde kızların sporcu ve öğrenci kimliği arasında gerilim yaşadıklarını ifade etmektedirler. Bazı araştırmacılar da badmintonun rakibe temas sahası barındırmayan, bireysel bir spor olduğundan (Ağaoğlu ve Ergin, 2017) bu nedenle de kadınlarca daha çok tercih edilen bir spor dalı olmasında etkili olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmamız sonucu kadın ve erkek sporcularda “Başarı/Statü ve Fiziksel Uygunluk” alt boyutları ortalama değerleri sayısal olarak diğerlerine göre daha yüksek bulunmuştur. Benzer sonuçlar Yılmaz (2002), Kiper (2004), Şirin ve Hamamioğlu (2007), Aygün ve Yetim (2017) ve Temel (2018)’in çalışmalarında da saptanmıştır. Ayrıca yine yukarıda adı geçen bu araştırmacılar bizim de çalışmamızda yer alan ve nispeten düşük ortalamalara sahip olan alt motivasyon boyutlarını da incelemişler içlerinden bizim çalışmamıza karşı olarak bazılarında daha yüksek değerler bulduklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuç bizim çalışmamızı kurgularken ele aldığımız alt motivasyon boyutlarının doğru seçildiğini desteklemekle birlikte yine bu aynı yöntemle değişik spor

branşlarında farklı sonuçların bulunabileceğini göstermiştir. Buradan da kullanılan anketin hem güvenilirliği hem de değişik spor branşlarına uygulandığında da yeterli güvenilirliği verdiği söylenebilir. Literatürde çalışma bulgularımız ile paralellik göstermeyen sonuçlar da bulunmaktadır. Arslan ve Altay'ın (2009) çalışmasında spora katılım için en önemsiz güdüler “Fiziksel Uygunluk/Enerji Harcama, Başarı/Statü ve Eğlence” olarak tespit edilmiştir. Gill ve Williams (2008) ise çalışmalarında çocuklarda spora katılımda önemli olan güdülerin “Beceri Gelişimi, Beceri Gösterme/Statü, Mücadele, Heyecan ve Eğlence” arama olduğunu belirtmişlerdir. Allender ve ark. (2006) çocuklar arasında spora katılımı anlama üzerine yapılan nitel çalışmaların derlemesinde katılımı sağlayıcı güdülerini “Deneyim, Farklı Aktiviteler, Ailenin Desteği ve Güvenilir Çevre” olarak tespit etmişlerdir. Kondric ve ark. (2013)'nın 3 farklı ülkedeki 390 öğrenci ile yapmış olduğu çalışmanın sonuçlarına göre ise spora katılımda en önemli nedenler “Arkadaşlarla Spora Yapma, Popüler Olma ve Fiziksel Uygunluk/Sağlık” olarak belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, Wu (2011) 24 gönüllü genç ile yapmış olduğu nitel çalışmada görüşmelerin sonunda, gençlerin spora katılım nedenleri olarak “Sorumluluk Duygusu, Gelişim Göstermek ve Keyif Almak” olmak üzere üç temel neden ortaya çıkmıştır. Salguero ve ark. (2004) ise İspanyol yüzücülerle yaptıkları çalışmada yaş ortalamaları 14 olan yüzücüler için en önemli alt boyutun “Beceri Gelişimi” olduğunu tespit etmiştir.

Bu çalışmamızda sporcuların spor yaşı ortalama 3,3 yıl olarak tespit edilmiştir. Ayrıca yine bu çalışmamızda sayısal değer olarak “Başarı/Statü ve Fiziksel Uygunluk” alt boyutları da yüksek çıkmıştır. Bu durumda istatistiksel olarak kesin bir analiz yapılmamış olsa da sonuçlarımız bazı literatür bilgileriyle örtüşmektedir. Şirin ve Hamamioğlu (2007), “Başarı/Statü ve Fiziksel Uygunluk” alt boyutlarında spora katılım motivasyonu ile spor yaşı 3 yıl ve üzeri olanların 0-1 ve 2-3 yıl spor yaşından istatistiksel olarak daha anlamlı olduğunu belirtmişlerdir.

Sporcuların bir spor dalına yönelmelerinde sporcunun beceriye sahip olma, başarılı hissetme, öne çıkma isteği gibi sebeplerin etkili olduğunun (Weiss ve Ferrer-Caja, 2002) yanı sıra sporcuların içsel kaynaklardan güdülenmesinin spor dalının gerektirdiği fiziksel aktivite yönelimini ve spor dalını daha olumlu algılamaya yol açtığı ifade edilmektedir (Başar, 2014). Bu bildirişlere göre içsel motivasyonun spora başlamada, dışsal motivasyonun ise spora devam konusunda önemli etkenler olduğu söylenebilir. Bu çalışmamızda spora katılım motivasyonu ile yaş faktörü arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur ($p>0,05$). Literatürde yer alan bazı çalışmalarda da sporcuların spora katılım motivasyonu ile yaş faktörü arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ($p>0,05$) belirtilmektedir (Salguero ve ark., (2004); Şirin (2008); Görgüt (2012) ve Artut (2016)). Kısacası yaş ile spora katılım motivasyonu arasındaki ilişkilerin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı vurgulanabilir.

Cinsiyet farklılıkları spor dünyasında önemli bir yer teşkil etmektedir (Yılmaz, 2002). Bizim çalışmamızda cinsiyete göre istatistiksel olarak “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Arkadaşlık, Eğlence ve Beceri Gelişimi” alt boyutlarında anlamlı bir fark bulunurken ($p<0,05$), “Takım Üyeliği, Yarışma ve Harekette” ise anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Konuyla ilgili literatür incelendiğinde Kiper (2004), Acar (2012) ve Korkutata (2016)'nın benzer sonuçlar buldukları görülmüştür. Karaç (2017),

cinsiyet açısından bir farklılık olmadığını belirtmekle birlikte katılım güduları dikkate alındığında kadın ve erkek sporcular arasındaki tek farkın; kadınlarda “Arkadaşlık Geliştirme”, erkeklerde ise “Eğlence Amacı” olduğunu belirtmiştir. Erdoğan ve arkadaşları (2014)’da spora katılımında en önemli nedenin kadınlarda “Takım Üyeliği/Ruhu” olurken erkeklerde “Beceri Gelişimi” olduğunu, en önemsiz nedenlerin de her iki cinsiyetteki sporcularda da “Arkadaşlık” olduğunu belirtmişlerdir.

Spora katılım motivasyonları müsabakanın yapıldığı il değişkenlerine göre incelendiğinde “Arkadaşlık” alt boyutunda il değişkenliği bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunurken ($p<0,05$) “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Eğlence, Takım Üyeliği, Beceri Gelişimi, Yarışma ve Hareket” alt boyutlarında ise yaş gruplarına göre anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

Görgüt (2012), arkadaşlık alt boyutunda Marmara-Doğu Anadolu, Ege-Karadeniz, Ege-Doğu Anadolu, Akdeniz-Doğu Anadolu, İç Anadolu-Doğu Anadolu gruplarında farklar bulmuştur ($p<0,05$). Başar (2014), yaşanan il değişkenine göre (İstanbul, Ankara, Mersin, İzmir, Kocaeli ve Kütahya) grup ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulmuştur ($p<0,05$). Buna ilaveten Mersin’de yaşayan sporcuların yarışma puanlarını İstanbul’da ve Kocaeli’nde yaşayan sporcuların yarışma puanlarından yüksek bulmuştur. Bizim çalışmamız ve literatürdeki çalışmalar arasındaki farkın değişik bölgelerde ve illerde bulunan bireylerin coğrafi özelliklerinin farklı olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu da bize İbn-i Haldun’un “Coğrafya Kaderdir” sözünün haklılığını bir kez daha göstermektedir (Çalışkan, 2018).

SONUÇ

Badminton sporcularının spora katılım motivasyonlarını etkileyen faktörlerin cinsiyet değişkenine göre “Başarı/Statü, Fiziksel Uygunluk, Arkadaşlık, Eğlence ve Beceri Gelişimi” alt boyutları istatistiki olarak anlamlı iken ($p<0,05$) yaş gruplarına göre tüm alt boyutlarında anlamsız bulunmuştur ($p>0,05$). Müsabakaların yapıldıkları iller bakımından “Arkadaşlık” alt boyutu istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır ($p<0,05$).

ÖNERİLER

- Badminton spor dalının farklı müsabaka çeşitlerinde ve farklı yaş (12-14, 14-16, 16-18 vb.) gruplarındaki spora katılım motivasyonunun incelenmesinin,
- Bireysel ve takım sporları arasındaki spora katılım motivasyonunun farklı değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, müsabaka illeri) incelenmesinin,
- Bireyin spor branşı seçiminde hangi motivasyonel alt boyutunun önemli olduğunun incelenmesinin,
- Spor yaşının motivasyonel alt boyutunun belli zaman aralıklarıyla takip edilmesinin,
- Spora başlama ve spora devam etme açısından içsel motivasyon ve dışsal motivasyonun incelenmesinin,
- Cinsiyet faktörünün spora katılım motivasyonu üzerinde farklı yaş ve farklı spor dallarındaki etkisinin incelenmesinin,
- Coğrafi faktörlerin sporcuların spora katılım motivasyonu üzerindeki etkisinin il, bölge, farklı ülkeler ve değişik iklim türleri açısından incelenmesinin gerekliliği önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Acar Z. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Ders Dışı Etkinliklere Katılım Motivasyonlarının İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 46-58.
- Ağaoğlu SA., Ergin R. (2017). 9-14 Yaş Badmintoncularda Çeviklik, Reaksiyon Zamanı ve Denge Parametrelerinin İncelenmesi. *International Journal of Sports Exercise & Training Sciences*, 3: 4, 109-119.
- Allendar S., Cowburn G., Foster C. (2006). Understanding Participation in Sport and Physical Activity among Children and Adults: a Review of Qualitative Studies. *Health Education Research Theory & Practice*. 21(6), 826-835. doi:10.1093/her/cyl063.
- Arslan Y. & Altay F. (2009). İlköğretim Okul Takımlarındaki Erkek Öğrencilerin Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi. *BESBD*, 4(2), 59-66.
- Artut V. (2016). Avrupa'daki Sualtı Hokeyi Sporcularının Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, 27-36.
- Atar Ö. (2018). Comparison of Static and Dynamic Balance Parameters of Athletes in Tennis and Badminton Sports. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 4 (1), 46-53.
- Aycan A., Yıldız K. (2016). 11-14 Yaş Grubu Öğrencilerin Spora Katılım Motivasyonlarının Cinsiyetleri Açısından İncelenmesi. *International Journal of Social Science Research*, 1-9.
- Aygün M., Yetim AA. (2017). Türkiye'de Buz Hokeyi Sporcularının Eğitim Düzeylerine Göre Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 1: 2, 27-33.
- Başar O. (2014). Türkiye 'de Sualtı Hokeyi Oynayan Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, İstanbul, 40-59.
- Bayar P. (2010). Türkiye'de Kullanılan Egzersiz ve Spor Psikoloji Testleri. *Gündüz Eğitim ve Yayıncılık*. 61-62.
- Çalışkan S. (2018). Çağdaş Sanat Eserlerine Göç Olgusu Perspektifiyle Bir Bakış. *İdil Dergisi*, 7: 41, 39-45.
- Çetin MÇ. (2013). The Role Of Gender and Parental Attitudes Upon The Sports Participation Motivation Among The Table Tennis Players Who Studied at The University. *International Journal of Academic Research*, Part B; 5: 1, 136-142.
- Düren AZ. (2000). 2000'li Yıllarda Yönetim. *Alfa Basım Yayım Dağıtım*. İstanbul.
- Erdoğan M., Şirin EF., İnce A., Öçalan M. (2014). A Study into the Sports Participation Motivation of the Secondary School-Students in School Teams in Different Types of Sports. *Niğde University Journal of Physical Education And Sport Sciences*, Vol 8, No 1, s.157-166.
- Eren E. (2004). Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi. Genişletilmiş 8. Bası, *Beta Basım Yayım*, İstanbul, 250.
- Erilli NA. (2015). İstatistik-2. 2. Baskı, *Seçkin Yayınları*. Ankara. 109.
- Gill DL., Gross JB., & Huddleston S. (1983). Participation Motivation in Young Sports. *International Journal of Sport Psychology*, 1-14.
- Gill D. & Williams L. (2008). Psychological Dynamics of Sport and Exercise (3.rd. ed.) Champaign IL: *Human Kinetics*.

Görgüt İ. (2012). 11-14 Yaş Grubu Hentbolcuların Spora Başlama Nedenleri ve Yaşam Doyumlarının İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Malatya, 40-90.

<https://anadoluyildizlarligi.sgm.gov.tr/istatistik.aspx>, 2019.

Karaç Y. (2017). Sporcu Eğitim Merkezlerindeki Atletizm Branşı Öğrenci-Sporcuların Başarı Algıları ile Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi. *Doktora Tezi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hitit Üniversitesi, Çorum, 37-59.

Kiper H. (2004). Eğitim Kurumlarında Öğrencilerin Spora Katılım Motivasyonlarının Cinsiyete ve Yaş Gruplarına Göre Karşılaştırılması. *Yüksek Lisans Tezi*, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 67-70.

Koca C. (2006). Beden Eğitimi ve Spor Alanında Toplumsal Cinsiyet İlişkileri. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 17: 2, 81-99.

Kolt G., Kirby R., Bar-Eli M., Blumenstein B., Chadha NK., Liu J., & Kerr G. (1999). A Crosscultural Investigation of Reasons for Participation in Gymnastics. *International Journal of Sport Psychology*, 30, 381-398.

Kondrič M., Sindik J., Mandić G.F. & Schiefler B. (2013). Participation Motivation and Student's Physical Activity among Sport Students in Three Countries, *Journal of Sports Science and Medicine*, 12, 10-18.

Korkutata A. (2016). Participation Motivation in Sport: A Study on Taekwondo Athletes. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 18: 3, 47-55.

Kürkçü R., Sevindi T., Gökhan İ., ve Akçakoyun F. (2010). Badminton Sporunun Çocuklarda Vücut Yapısına Etkisi. *Turkish Kick Boxing Federation Journal of Sport Science*, 2(2), 34- 41.

Livonen S., Sääkslahti AK. (2014). Preschool Children's Fundamental Motor Skills: A Review of Significant Determinants. *Early Child Development and Care*, 184: 7, 1107-1126.

Markland D, Ingledew DK. (2007). Exercise Participation Motives, A Self Determination Theory Perspective. Intrinsic Motivation and Self Determination in Exercise and Sport. Ed.: M. Hagger, N. Chatzisarantis. *Human Kinetics*, 23-34.

Richard MS., Lyman WP. (1975). Motivation and Work Behaviour. *McGraw-Hill Series in Management*, New York, 3rd ed., 1-581.

Salguero A., Gonzales-Boto R., Tuero C., Marquez S. (2004). Relationship Between Perceived Physical Ability and Sport Participation Motives In Young Competitive Swimmers. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 44: 3, 294-299.

Sijtsma K. (2009). On The Use, The Misuse, And The Very Limited Usefulness of Cronbach's Alpha. *Psychometrika*, 74: 1, 107-120.

Solmon M. (2003). Student Issues in Physical Education Classes: Attitude, Cognition and Motivation. In S. J. Silverman, & C. D. Ennis (Eds.), Student Learning in Physical Education: Applying Research to Enhance Instruction (pp. 147-163) (2nd ed.). Champaign, IL: *Human Kinetics*.

Sucharitha BS., Reddy AV., Madhavi K. (2014). Effectiveness of Plyometric Training on Anaerobic Power and Agility in Female Badminton Players. *International Journal of Pharmaceutical Research And Bio-Science*, 3: 4, 754-761.

Şirin EF., Hamamioğlu Ö. (2007). Uzak Doğu Spor Branşlarındaki (Taekwondo, Karate, Judo) Sporcu Gençlerin Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD)*, XII: 2, 29-42.

Şirin EF., Çağlayan HS., Çetin MÇ., İnce A. (2008). Spor Yapan Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Motivasyonlarına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2: 2, 98- 110.

Şirin EF. (2008). Futbolcu Kadınların (12-15 Yaş) Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5: 1, 1-7.

Oyar ZB., Aşçı HF., Çelebi M., Mülazımoğlu Ö. (2001). Spora Katılım Güdüsü Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 12: 2, 21-32.

Özgün A., Yaşartürk F., Ayhan B., Bozkuş T. (2017). Hentbolcuların Spora Özgü Başarı Motivasyonu ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, Volume: 3, 83-94.

Öztürk H. (2016). The Analysis Of The Participation Motivation In Leisure Time Activities Of University Students Doing Badminton Sport. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10: 1, 89-99.

Öztürk P., Koca C. (2017). Sporcu Ergen Kadınların Spora Katılımının Sosyo-Ekolojik Model ve Toplumsal Cinsiyet Yaklaşımı. *SPORMETRE*, 15: 3, 139-148.

Taşdemir S. (2013). Motivasyon Kavramına Genel Bir Bakış, Motivasyon Araçları ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Ölçeğinde Bir Model Önerisi. *Ankara İdari Uzmanlık Tezi*, 1-50.

Temel V. (2018). Masa Tenisi ve Wushu Sporcularının Spora Katılım Güdülerinin İncelenmesi. *Gazi Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 23: 3, 143-152.

Uzunöz FS. (2015). Motives for Physical Activity Participation in Turkish Primary School Students. *Academic Journals*, 10: 24, 2944-2951.

White SA., Duda JL. (1994). The Relationship of Gender, Level of Sport Involvement, and Participation Motivation to Task and Ego Orientation. *International Journal of Sport Psychology*, 25, 4-18.

Weiss MR., Ferrer CE. (2002). Motivational Orientations and Sport Behavior. In T. S. Horn (Ed.), *Advances in Sport Psychology*, Champaign, IL: *Human Kinetics*, 101-183.

Weiss MR. (2013). Back to The Future: Research Trends in Youth Motivation and Physical Activity. *Pediatric Exercise Science*, 25, 561-572.

Wu L. (2011). Motivations for Youth Volunteer Participation: Types and Structure an Analysis of Inter Views with Twenty-Four Young Volunteers. *Chinese Education and Society*, 44(2-3), 176-192.

Yalçın İ., Turğut M., Gacar A., Çalık F. (2017). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Öğrenim Gören Kadın Sporcuların Spora Katılım Motivasyonlarının Bazı Değişkenlere Göre Araştırılması. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*, Volume: 3, 201-210.

Yılmaz V. (2002). Çocuk Sporlarında Katılım Motivasyonu. Çocuklar Spora Neden Katılırlar?. *Atletizm Bilim ve Spor Dergisi*, 2: 26- 38.

Yousif BF., Yeh KS. (2011). Badminton Training Machine with Impact Mechanism. *Journal of Engineering Science and Technology*, 6 (1), 61-68.

Yumuk S. (2004). Badminton. (1. Baskı). Eskişehir. *Lale Matbaası*, 3-39.

Rıdvan ERGİN– Orcid ID: 0000-0003-3984-9143
Egemen ERMİŐ– Orcid ID: 0000-0002-3976-6981
Alp ERİLLİ– Orcid ID: 0000-0001-6948-0880
Seydi Ahmet AĞAOĞLU– Orcid ID: 0000-0001-8578-3355

Yüksel MF. (2017). Yaz Spor Okulunda Badminton EĖitiminin Çocukların Fiziksel GeliŐimleri Üzerine Etkisi. İnönü Üniversitesi, *Beden EĞitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD)*, 4 (3),68-82.